

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทผู้นำชุมชนมุสลิมในกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีชุมชนสุเหร่าบ้านคอน
ชื่อนักศึกษา	นายสรัญ เพชรรักษ์
สาขาวิชา	มานุษยวิทยา
ภาควิชา	มานุษยวิทยา
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในชุมชนสุเหร่าบ้านคอนและผลกระทบของความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต่อบทบาทผู้นำชุมชน ศึกษาการยอมรับบทบาทผู้นำของสมาชิกในชุมชนต่ออิหม่ามและคณะกรรมการชุมชน และเพื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนกับผู้นำทั้งสองแบบท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองด้วยการการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ศึกษาภาคสนามด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยเข้าไปอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นเวลา 1 ปี 4 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นการเปลี่ยนจากชุมชนชนบทไปเป็นชุมชนเมือง มีผลกระทบต่อการยอมรับบทบาทผู้นำของอิหม่ามเฉพาะด้านการเป็นผู้นำชุมชน แต่ไม่ผลกระทบต่อการยอมรับบทบาทผู้นำของอิหม่ามด้านศาสนา ความเป็นผู้นำของอิหม่ามไม่มีอิทธิพลให้สมาชิกในชุมชนไม่ยอมรับบทบาทผู้นำของคณะกรรมการชุมชน ส่วนในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอิหม่ามกับคณะกรรมการชุมชนพบว่า ทั้งสองฝ่ายต่างพยายามผสมผสานบทบาทของตนเข้ากับบทบาทของอีกฝ่ายด้วยการพึ่งพาอาศัยกันในกิจกรรมที่เกี่ยวกับชุมชน

Thesis Title	The Roles of Muslim Leader : A Case Study of Suraw Bandon Community
Name	Mr. Saran Petcharak
Concentration	Anthropology
Department	Anthropology
Academic Year	1999

ABSTRACT

This study is aim to investigate the social changes in Suraw Bandon community and the influence of changes to the roles of community leader to examine the acceptance of Community Leader among “Imam” and “the community committee” , as well as to conclude the relationship between community leader and the other two kinds of leader , Imam and community committee among urban society changes . The literature review and field study by participant observation and informal interviews while living in the community for 1 year and 4 months, are the mean of study

It is found that the social change from folk community to urban community has impacts to the acceptance the role of Imam for only the role of community leader, not religion leader. The role of Imam has no influence to community member to accept the role of community committee. For the relationship between Imam and community committee, it is found that both side try to integrate their roles to help each other in community activities.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์เชียรชัย อิศรเดช และรองศาสตราจารย์ณัญญ วงษ์วิภาค ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักวิชามานุษยวิทยา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นรหัส 38-39 ทุกคนสำหรับความอบอุ่นตลอดเวลา โดยเฉพาะปรารณา จันทรุพันธ์ ที่ใส่ใจช่วยเหลือด้วยความรัก จริงใจ และใส่ใจในทุกขั้นตอนของวิทยานิพนธ์ และกุลศิริ อรุณภาค ที่ให้ที่พักพิง และยอมให้ใช้คอมพิวเตอร์ จนคอมพิวเตอร์พัง และผู้ยอมให้ใช้คอมพิวเตอร์เองเกือบเอาตัวไม่รอดฐานช่วยเหลือเพื่อนที่มีแผ่นดิสบรรจู่ไวรัสตัวร้ายเต็มพิกัด ขอขอบคุณรวมไปถึงทีมสามสาวสวยน้ำใจงามศิษย์โกเจ็บบ คือน้องก๊วง น้องบี และน้องเจ็บบ ที่ทนง่วงนอนช่วยพิมพ์ภาษาอังกฤษและวาดแผนที่ให้

ขอขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชามานุษยวิทยาทุกท่านที่ให้ความรู้และความเมตตาแก่ศิษย์ ป้าศรีศักร วัลลิโกดมผู้นำเกรงขามทุกทีลา อาจารย์ปรานี วงษ์เทศผู้ยิ้มให้โลกทั้งโลกเปิด และยามดูโลกทั้งโลกก็ปิดลง คุณครูมณีวรรณ ผิวนิ่ม ที่เป็นกำลังใจให้ทุกยืมลีลา อาจารย์อมาวสี เกียรติถาวร แสงงามวิพากษ์คมจนวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าได้รับข้อคิดที่ดีในการแก้ไข และป้านิวัฒน์ ฉิมพาลี ที่หอบกระโถงกระเตงไปที่บ้านเพื่อแก้ไขวิทยานิพนธ์กันแบบไม่ต้องหลับต้องนอน

ขอกราบเท้าสำนึกคุณแม่เจี๊ยงผู้ล่วงลับ และ พ่อจ้าย ปานจันทร์ ที่คอยเฝ้ารอความสำเร็จของข้าพเจ้าอย่างเฝ้ารอเพื่อจะได้บอกแม่เจี๊ยงบนสวรรค์ว่า “น้อง...ลูกเรียนจบแล้ว” ขอขอบคุณคุณพ่อ ณัฐวัฒน์ เพชรรักษ์ ที่ช่วยวิพากษ์วิจารณ์ ปรับปรุงแก้ไขงาน และคุณแม่อัญจิรา เพชรรักษ์ ผู้คงปลื้มใจแสน ที่ถูกทำวิทยานิพนธ์เสร็จเสียที ขอขอบคุณคุณพ่อธง และแม่เอียด อิศวรรณ์ ที่ให้กำลังใจพร้อมของขวัญอึดฉัด ขอขอบคุณอาบุญส่ง ปานจันทร์ อาจารย์สุภวรรณ สอนสังข์ อาจารย์กิตติกร ไสยรินทร์ และคณาจารย์สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานีทุกท่าน ที่ใส่ใจใถ่ถามเสมอ น้องนิกมัน้องสาว น้องบัวซึ่งเป็นมิ่งขวัญ และชัยใหม่ แพร่ ฝ่าย สามใบเตยที่คอยล้อเลียนให้ข้าพเจ้าทำงานชิ้นนี้เสร็จเสียที ขอขอบคุณผู้คนที่อีกจำนวนมากที่ข้าพเจ้ามีโอกาสกล่าวนามได้หมดสิ้นในที่นี่ ทุกท่านล้วนเป็นแรงผลักดันให้กับความสำเร็จของข้าพเจ้า

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกคนและทุกสิ่งอันในชุมชนสุหรอบ้านคอนที่เอื้ออารีย์ต่อข้าพเจ้าผู้ทั้งแปลกถิ่นและแหกวัฒนธรรม ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศิลปากรที่ให้สภาพแวดล้อมงดงามกล่อมเกล้าให้ข้าพเจ้ามุมองอันควรในการดำรงชีวิต ข้าพเจ้ายืนยันว่า การได้สัมผัสกับสถาบันนี้พัฒนาชีวิตข้าพเจ้าได้จริง